

SUOA2 Kielen variaatio (Mustanoja, 2018)

Osio I: teoreettinen ja metodologinen tausta

1. a) Puhutun suomen kielen alueellista variaatiota on tapana jaotella fonologisten ja morfologisten ilmiöiden perusteella (esim. päämurrealueet). Esitä tälle metodologiselle ratkaisulle kuusi olennaista argumenttia. (6p.)
  - b) Millaisia ilmiöitä kuvataan seuraavilla SUTin mukaisilla litterointimerkeillä. Nimeä ja selitä (6p.)
    - kolme merkkiä

Osio II: käsitteitä ja työkaluja

2. a) Mitä puhutun kielen tutkimuskontekstissa tarkoitetaan termeillä piirre ja variantti? Havainnollista esimerkein. (4p.)
  - b) Turun seudulla tavattava lounaismurteiden erikoisgeminaatio koskettaa vain tiettyjä äänneitä tietynlaisissa asemissa. Esitä tämän erikoisgeminaation ”sääntö”. Havainnollista esimerkein. (2p.)
  - c) Havainnollista samalla tavoin (”sääntö” + esimerkkejä) suomen itämurteiden erikoisgeminaatio. (2p.)
  - d) Sosiolingvivistisestä reaaliaikautkimuksesta on tapana erottaa kaksi keskeistä suuntausta sen perusteella, millaisten taustamuuttujien varassa informantit valitaan. Nimeä nämä suuntaukset ja selitä lyhyesti. (4p.)

Osio III: analyysi

3. a) Tutustu oheiseen näytteeseen (Nopola: *Ei tehrä tästä ny numeroo*). Etsi näytteestä viisi tunnistamisen kannalta olennaista hämäläismurteisiin tyypillisesti liitettävää vokaaliston piirrettä. Nimeä piirteet ja anna esimerkit. (5p.)
  - b) Etsi näytteestä kaksi olennaista hämäläismurteisiin liitettävää konsonantiston piirrettä. Nimeä piirteet ja anna esimerkit. (2p.)
  - c) Merkitse jokin hämäläismurteille tyypillinen konsonantiston piirre, jota et löytänyt näytteestä. Millaisessa sanassa/yhteydessä se olisi voinut olla? (2p.)
  - d) Etsi kaksi olennaista hämäläismurteiden morfologista piirrettä. Nimeä piirteet ja anna esimerkit. Esitä lisäksi kaksi keskeistä sanastollista havaintoa. (4p.)
  - e) Kiinnitä huomiosi näytteen sananrajailmiöihin. Millaisia ratkaisuja kirjoittaja on tehnyt luettavuuden nimissä? Miten siis kirjoitettu ”puhe” tässä eroaa esimerkiksi SUTin mukaan tehdystä litteraatista? (3p.)